higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFIKAAT

INDUSTRIËLE ORGANISASIE EN BEPLANNING N3

12 APRIL 2018

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 6 bladsye.

Kopiereg voorbehou

VRAAG 1

1.1 J
1.2 H
1.3 I
1.4 C
1.5 L
1.6 D
1.7 A
1.8 K
1.9 F
1.10 G

(10 × 1) **[10]**

VRAAG 2

2.1

AANDEELKAPITAAL	**SKULDBRIEFKAPITAAL**
• 'n Aandeel is nie betaalbaar nie behalwe wanneer dit 'n aflosbare voorkeuraandeel gemaak word of wanneer die maatskappy in likwidasie gaan. ✓	'n Skuldbrief is betaalbaar op 'n vervaldatum waarop vooraf ooreengekom is.✓
• 'n Dividend op 'n aandeel word slegs betaal wanneer wins gemaak is.✓	Rente is op skuldbriewe betaalbaar ongeag of wins gemaak is of nie.✓
• 'n Aandeelhouer het stemreg wat gebruik kan word om die beheer van die maatskappy te beïnvloed.✓	'n Skuldbrief het absoluut geen sê in die bedryf van 'n maatskappy nie.✓
• Geen sekuriteit kan aan aandeelhouers gebied word vir hulle kapitaal wat belê is nie.✓	'n Skuldbrief mag of mag nie gesekureer word nie.✓

(4 × 2 (8)

2.2

WISSEL	**PROMESSE✓**
• Drie partye is betrokke.✓	Slegs twee partye is betrokke. ✓
• Dit is 'n order dat die trekker die debiteur direk betaal. ✓	Dit is 'n onderneming dat die debiteur die krediteur sal betaal.✓
• 'n Geskrewe eis✓	'n Geskrewe belofte ✓
• Dit moet aanvaar word✓	Dit hoef nie aanvaar te word nie aangesien dit deur die debiteur gemaak is.✓
• Dit is op sig of na 'n sekere periode betaalbaar.✓	Dit word op 'n spesifkeike datum betaalbaar gemaak.✓
• Dit word omvangryk in besigheid gebruik.✓	Dit word gebruik om privaat skuld te beredder.✓

(5 × 2) (10)

2.3
- Een tot 'n maksimumj van tien persone.
- Dit is 'n regspersoon apart van sy lede.
- 'n Beslote korporasie het geen aandeelhouer nie.
- Die lede het beperkte aanspreeklikheid wat onder sekere omstandighede wegval.
- Geskik vir 'n klein onderneming waar al die lede aktief in die bestuur betrokke is.
- Die beslote korporasie hou aan om te bestaan vir 'n onbeperkte tydperk totdat dit gederegistreer of gelikwideer word. (Enige 5 × 1) (5)

[23]

VRAAG 3

3.1
- Mark✓
  – Die aanvraag vir die produk is hoog. ✓
- Vervoer ✓
  – Vervoer moet beskikbaar wees vir die oordrag van goedere. ✓
- Arbeid✓
  – Geskoolde en ongeskoolde arbeid moet in die area of in die werkplek beskikbaar wees. ✓
- Grondstowwe✓
  – Kan bederfbaar deur middel van grondstofbronne wees. ✓
- Krag en brandstof✓
  – Elektrisiteit is 'n goeie faktor in die vestiging van 'n fabriek. ✓
- Water en waterbeskikbaarheid – Daar moet water in die fabriek wees. ✓

(Enige 5 × 2) (10)

3.2
- Om inligting te versamel en te versprei
- Om inligting te rekordeer en te stoor
- Om relevante inligting voor te berei
- Om effektief te kommunikeer
- Om inligting veilig te liasseer of te stoor
- Om inligting te beheer en te klassifiseer
- Om roetine administratiewe funksies uit te voer (Enige 4 × 1) (4)

3.3
- Toeganklikheid
- Geskiktheid
- Elastisiteit
- Veiligheid (4 × 1) (4)

3.4 3.4.1

- Die vervaardiger se bestellings word terselfdertyd gereeld by die korrekte adres en in korrekte hoeveelhede afgelewer.
- Reduksie in koste aangesien die vervaardiger nie pryse hoef te vergelyk om voorraad te bekom nie.
- Die vervaardiger is verseker van gereelde voorsieners teen 'n redelike en bestendige prys.
- Voorsiening van voorraad vind op 'n gereelde basis plaas. Die vervaardiger hoef slegs te verseker dat die korrekte bestellings geplaas word. (4 × 1) (4)

3.4.2

- Wanneer produksie goed beplan en georganiseer word, bevorder dit werksbevrediging.
- Wanneer werknemers bewus is van die kwaliteit en standaarde wat van hulle verwag word, skakel dit feitlik alle onnodige argumente uit.
- Werknemers is geneig om meer produktief te wees.
- Die werk is aangenaam, veilig en word in higiëniese toestande gedoen. .

(4 × 1) (4)
[26]

VRAAG 4

4.1

- Die doel is nie soseer kommersiële wins nie, maar die gesamentlike hulp aan al die lede.
- Die vereiste kapitaal word deur die lede self voorsien.
- Die goedere of materiale word teen heersende markpryse aan lede en soms ook aan nielede verkoop.
- Rente mag op die kapitaal wat deur lede geïnvesteer is, uitbetaal word.
- 'n Gegewe persentasie van die wins mag vir onderwys en sosiale doeleindes gebruik word.
- Elke lid het slegs een stem.
- 'n Beslote korporasie bedryf besigheid slegs met sy lede.
- Die wins word tussen al die lede verdeel wat 'n jaarlikse bonus ontvang of word in verhouding tot hulle transaksies verdeel. (8 × 1) (8)

4.2
- Die winste wat normaalweg deur middelmanne gemaak word, word na die lede deurgegee.
- Die koöperatiewe belang gee advies aan sy lede.
- Koöperatiewe produksie lei tot ekonomieë in die vervaardiging van goedere wat gestandaardiseer kan word..
- Die lede van 'n koöperatiewe belang werk saam in plaas van kompetering in die bemarking van hulle produkte.
- Grootskaalse aankope kan ekonomies tot die algemene voordeel van lede gedoen word.
- Die hoofdoel van koöperasie is gemeenskaplike dienste en selfhelp, nie die bevordering van persoonlike belange nie. (6 × 1) (6)

4.3 4.3.1 <u>Die ontwerp van gereedskap en toerusting</u>

- Gereedskap moet gebruik word om werkstukke te kontroleer.
- Waar moontlik moet twee of meer gereedskapstukke gekombineer word.
- Handvatsels van gereedskap en toerusting moet so groot en gerieflik moontlik wees.
- Masjienhandvatsels moet op so 'n manier geplaas wees dat hulle minder liggaamlike vermoeienis veroorsaak.
- Masjienhandvatsels moet so geplaas word dat hulle minder beweging veroorsaak en om hefvoordeel te bewerkstellig.(5 × 1) (5)

4.3.2 <u>Die werkplek</u>

- Definitiewe en vaste plekke vir gereedskap
- Gereedskap moet vooraf gerangskik word
- Gravitasiehouers moet gebruik word
- Genoegsame beligting
- Hoogte van werkoppervlak en sitplek moet korrek wees
- Kleur van werkarea moet in kontras met die werkstukke, toerusting en gereedskap wees. (6 × 1) (6)

Kopiereg voorbehou

4.3.3 Die menslike liggaam

- Beide hande moet gelyktydig beweeg.
- Armbewegings moet simmetries uitgevoer word.
- Bewegings moet met so min spanning moontlik uitgevoer word.
- Waar moontlik moet die momentum van die liggaam gebruik word.
- Ononderbroke bewegings moet gevolg word.
- Ritmiese bewegings verminder uitputting.
- Die werk moet in een fokusarea van die oog uitgevoer word.

(Enige 6 × 1) (6)
[31]

VRAAG 5

- Inkomste uit nuwe goedere mag verminder aangesien die goedere nie baie goed onder die mense bekend is nie..
- Die hoër aanvraag wat deur skaarste van die produk veroorsaak word, mag 'n gunstige effek op die omset van voorraad hê.
- Veroudering verminder inkomste van die produk.
- Depresiasie verminder die omsettempo van voorraad.
- Krimping het 'n verminderende effek op die advertensie van die produk en die omsettempo van die voorraad neem toe. **[10]**

TOTAAL: 100

Kopiereg voorbehou